

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 222/2017-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. apríla 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Martinom Polákom, advokátska kancelária, Moyzesova 38, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného v čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 7 Tp 21/2015 zo 16. februára 2016 a uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7 Tpo 9/2016 z 25. februára 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. marca 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) a práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného v čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 7 Tp 21/2015 zo 16. februára 2016 a uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7 Tpo 9/2016 z 25. februára 2016.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach, odboru kriminálnej polície, 1. oddelenia vyšetrovania (ďalej len „vyšetrovateľ“) ČVS: KRP-117/1-VYS-KE-2015 z 9. decembra 2015 bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie pre zločin krádeže formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 212 ods. 2 písm. a) a ods. 4 písm. a) a c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“).

3. Uznesením okresného súdu č. k. 7 Tp 21/2015-24 z 10. decembra 2015 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 7 Tpo 66/2015-42 z 22. decembra 2015 bol sťažovateľ podľa § 71 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) vzatý do väzby.

4. Prostredníctvom obhajcu sťažovateľ 13. januára 2016 požiadal Okresnú prokuratúru Košice I (ďalej len „okresná prokuratúra“) o prepustenie z väzby na slobodu. V žiadosti namietal, že orgány činné v trestnom konaní *„postupujú v uvedenej trestnej veci nezákonne, obsahom spisu sú dôkazy, ktorých zákonnosť nie je overiteľná a namietal..., že z dôvodu že vyšetrovací spis... neobsahuje rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č. KS KE-V-156-I/2015-2Ntt/18/2015-5 zo dňa 01. 10. 2015, ktorým Krajský súd udelil súhlas na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky... nie je možné zistiť obsah tohto rozhodnutia a preskúmať zákonnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní“*. Namietal tiež postup orgánov činných v trestnom konaní, že v jeho trestnej veci nekonajú *„s náležitou starostlivosťou a urýchlením, čím dochádza k porušeniu zásady prednostného a urýchleného vybavovania väzobných vecí (podľa § 2 ods. 6 Trestného poriadku)“*.

5. O žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu okresný súd rozhodol uznesením sp. zn. 7 Tp 21/2015 zo 16. februára 2016 tak, že ju zamietol. Rovnako okresný

súd zamietol aj žiadosť sťažovateľa o nahradenie väzby sľubom, prípadne dohľadom probačného a mediačného úradníka alebo peňažnou zárukou.

6. Sťažnosť sťažovateľa proti prvostupňovému rozhodnutiu krajský súd uznesením č. k. 7 Tpo 9/2016-177 z 25. februára 2016 zamietol.

7. Podľa názoru sťažovateľa tieto rozhodnutia všeobecných súdov o jeho osobnej slobode sú „*arbitrárne, neodôvodnené*“ a absentuje v nich „*akákoľvek zmienka o tom, ako sa orgány rozhodujúce o... žiadosti... vysporiadali s... obhajobou*“. Dôvody o potrebe ponechania sťažovateľa vo väzbe uvedené v rozhodnutiach oboch konajúcich súdov sú podľa sťažovateľa „*abstraktné, založené na dôkazoch, ktorých zákonnosť vzhľadom na neochotu a nezáujem orgánov činných v trestnom konaní nie je možné overiť*“.

8. Sťažovateľ tvrdí, že „*v prvom rade nie je možné posúdiť a zhodnotiť preskúmateľnosť dôvodnosti vydania súhlasu na použitie informačno-technických prostriedkov*“, a pokračuje, že „*absencia rozhodnutia o použití informačno-technických prostriedkov*“ je „*neospravedlivo a sudca pre prípravné konanie na takýto dôkaz nemal ani nemá prihliadať*“. Poukázal na skutočnosť, že v čase začatia „*odpočúvania a záznamu telekomunikačnej činnosti*“ nebolo dotknuté telefónne číslo evidované na jeho osobu. Prepis odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky sťažovateľ spochybnil tým, že „*nie je zrejmé a objektívnou metódou zistené, komu patria hlasy na tomto zázname odpočúvania*“.

9. Sťažovateľ uvádza, že napriek jeho viacnásobným námietkam sa dosiaľ v žiadnom z väzobných rozhodnutí všeobecné súdy nevysporiadali s otázkou „*zákonnosti postupu podľa § 4 zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a ako je zrejmé, ide v súčasnej fáze trestného konania o jediný usvedčujúci dôkaz*“. Podľa presvedčenia sťažovateľa „*tento dôkaz nemá prakticky žiadny relevantný charakter (jeho obsah má prakticky nulovú výpovednú hodnotu), nemožno k nemu pristupovať v tom smere, že jeho hodnotenie nemá význam pre rozhodovanie o trvaní väzby. Pokiaľ je totiž dôvodnosť trestného stíhania materiálnou podmienkou väzby a súčasne táto podmienka musí byť splnená počas celého trvania väzby,*

je nevyhnutné aby sa takouto okolnosťou zaoberal sudca pre prípravné konanie, resp. sťažnostný súd pri každom posudzovaní pretrvávania väzobného dôvodu.“.

10. Sťažovateľ zastáva názor, že za tejto dôkaznej situácie napadnuté rozhodnutia nemajú reálnu oporu v dôkazoch, ktoré boli dosiaľ v jeho trestnej veci zabezpečené. Obe rozhodnutia sa podľa slov sťažovateľa nevysporiadávajú so zákonnosťou dôkazov a z dôkazov vyvodzujú skutočnosť, ktorú tento dôkaz nie je spôsobilý preukázať.

11. Rovnako sťažovateľ namietal nedostatočne urýchlené konanie „*orgánov činných v trestnom konaní vo väzobnej veci*“. Predovšetkým „*Lehota 13 dní, počas ktorej nedošlo k predloženiu žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu sudcovi pre prípravné konanie, celkom zjavne nespĺňa zákonné kritérium bez meškania*“, a pokračuje, že „*Súhrnne teda konanie o... žiadosti od jej podania (13. 01. 2016) až po doručenie rozhodnutia o sťažnosti (23. 03. 2016) trvalo 70 dní (!!!), čo je v zmysle ustáleného názoru Ústavného súdu SR... neprimerane dlhá doba na konanie o prepustenie z väzby*“. S argumentáciou nedodržania zásady prednostného a urýchleného vybavovania väzobných vecí sa súd druhého stupňa, podľa slov sťažovateľa, „*absolútne nevyrovnal, ba dokonca ani nezaoberal*“.

12. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu zaručené v čl. 17 ods. 2, ods. 5 Ústavy SR a základné právo na slobodu a bezpečnosť zaručené v článku 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 7 To 21/2015 [správne má byť sp. zn. 7 Tp 21/2015, pozn.] zo dňa 16. 02. 2016 porušené bolo.

Základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu zaručené v čl. 17 ods. 2, ods. 5 Ústavy SR a základné právo na slobodu a bezpečnosť zaručené v článku 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7 Tpo 9/2016-177 zo dňa 25. 02. 2016 porušené bolo.

2. *Uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7 Tpo 9/2016-177 zo dňa 25. 02. 2016 sa zrušuje a prikazuje sa Krajskému súdu v Košiciach, aby sťažovateľa [REDAKOVANÉ] ... prepustil neodkladne na slobodu.*

3. *Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia vo výške 303,16 Eur, ktorú je Krajský súd v Košiciach povinný vyplatiť na účet advokáta JUDr. Martina Poláka, do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“*

II.

13. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

15. Podľa § 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

16. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť

uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

17. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, IV. ÚS 71/05).

18. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom toho návrhu, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (m. m. IV. ÚS 415/09, IV. ÚS 355/09, II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05). Tvrdenie o porušení iných práv, resp. iným subjektom uvedeným v odôvodnení sťažnosti mimo petit návrhu, považuje ústavný súd iba za súčasť argumentácie.

19. Ústavný súd vzhľadom na uvedené považoval za predmet sťažnosti namietané porušenie základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného v čl. 5 ods. 4 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 7 Tp 21/2015 zo 16. februára 2016 a uznesením krajského súdu č. k. 7 Tpo 9/2016-177 z 25. februára 2016, ku ktorému malo dôjsť tým, že odôvodnenie rozhodnutia, ktorým nebolo žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu

vyhovené, bolo postavené na dôkaze získanom z dôkazného prostriedku, ktorého zákonnosť nebolo možné preskúmať, ako aj tým, že o osobnej slobode sťažovateľa nebolo rozhodnuté urýchlene.

20. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon...

21. Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

22. Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

K namietanému porušeniu základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva na zákonné pozbavenie osobnej slobody zaručeného v čl. 5 ods. 4 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 7 Tp 21/2015 zo 16. februára 2016

23. V tejto časti sťažnosti sťažovateľ namietal, že okresný súd sa v uznesení, ktorým nevyhovel jeho sťažnosti o prepustenie z väzby na slobodu, oprel o dôkaz získaný z dôkazného prostriedku, zákonnosť ktorého nebolo možné preskúmať, a to vzhľadom na absenciu príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vo vyšetrovacom spise.

24. Ústavný súd pri rozhodovaní o tejto časti sťažnosti vychádzal z ústavného princípu subsidiarity svojej právomoci vo vzťahu k všeobecným súdom vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy.

25. Súčasťou konštantnej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú

osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva alebo slobody, resp. ľudského práva alebo základnej slobody vyplývajúcej z kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a pred tým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* – inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Princíp subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých postupy a rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (m. m. IV. ÚS 303/04).

26. Vzhľadom na princíp subsidiarity ustanovený v čl. 127 ústavy je vylúčená právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o sťažovateľom uplatnených námietkach porušenia ním označených práv uznesením okresného súdu zo 16. februára 2016, pretože sa ochrany svojich práv mohol domáhať a aj sa domáhal podaním sťažnosti proti prvostupňovému rozhodnutiu. Ústavný súd z tohto dôvodu sťažnosť v tej časti, ktorá smeruje proti uzneseniu okresného súdu zo 16. februára 2016, odmietol z dôvodu nedostatku svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva na zákonné pozbavenie osobnej slobody zaručeného v čl. 5 ods. 4 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 7 Tpo 9/2016-177 z 25. februára 2016

27. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov a nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu

všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

28. V prípadoch namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu ústavný súd uvádza, že musí uplatniť určitú revíziu právomoc, avšak bez toho, aby sám hodnotil skutočnosti, ktoré viedli všeobecný súd k tomu, že uprednostnil určité rozhodnutie pred iným. Jeho úlohou ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách, nie však konať ako všeobecný súd tretej alebo štvrtej inštancie; takéto konanie by bolo porušením obmedzenia, ktoré vyplýva z rozdelenia ústavnej ochrany základných práv alebo slobôd medzi všeobecné súdy a ústavný súd v čl. 127 ods. 1 ústavy (I. ÚS 165/02). Do obsahu právomoci ústavného súdu teda v zásade nepatrí preskúmať postup (hodnotenie) všeobecných súdov, ktorý viedol k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby. Tento postup môže preskúmať len opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je usporiadaný na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov (IV. ÚS 83/03).

29. Vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná právomoc ústavného súdu len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby (alebo je vo väzbe), bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd, obvinený bol do väzby vzatý pre konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú

obavu vyjadrenú v § 71 ods. 1 písm. a) až c) Trestného poriadku alebo okolnosti uvedené v odseku 2 tohto ustanovenia, a osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby (II. ÚS 76/02).

30. Z uvedených hľadísk ústavný súd pristúpil k preskúmaniu aktuálnej sťažnosti sťažovateľa.

31. Podstata námietok sťažovateľa v tejto časti sťažnosti spočíva v jeho presvedčení, že je trestne stíhaný na základe dôkazu, ktorý vyplýva z dôkazného prostriedku (informácií získaných použitím informačno-technických prostriedkov), zákonnosť (predovšetkým dôvodnosť) obstarania ktorého nie je možné verifikovať vzhľadom na absenciu príkazu krajského súdu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky č. k. KS KE-V-156-1/2015-2Ntt/18/2015-5 z 1. októbra 2015 vo vyšetrovacom spise, preto sudca okresného súdu pre prípravné konanie nemohol na takýto dôkaz pri rozhodovaní o osobnej slobode sťažovateľa prihliadnuť, a teda ani rozhodnúť o ďalšom trvaní jeho väzby. Zároveň sťažovateľ tvrdí, že išlo o jediný usvedčujúci dôkaz.

32. Ústavný súd sa nemohol stotožniť so záverom, ku ktorému smeruje sťažovateľova argumentácia, a to že by v spise (predloženom obom o väzbe konajúcim súdom) chýbajúci príkaz, ktorého „zákonnosť“ nebolo z toho dôvodu možné preskúmať, by bolo spôsobilým zasiahnuť do základných práv sťažovateľa na osobnú slobodu v rámci označených konaní o jeho väzbe.

33. Zo sťažovateľom použitej formulácie, že „*nie je možné posúdiť a zhodnotiť preskúmateľnosť dôvodnosti vydania súhlasu na použitie informačno-technických prostriedkov podľa § 4 zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov*“, možno jednoznačne vyvodiť, že jeho námietka smeruje proti nemožnosti preskúmania zákonnosti vydania príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, keďže sa v spise nenachádzalo. V tomto ponímaní je potom rozhodujúcou odpoveď na otázku, či všeobecné súdy rozhodujúce o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu vôbec disponovali právomocou

preskúmať rozhodnutie (príkaz v trestnom konaní má povahu rozhodnutia svojho druhu) krajského súdu, ktorým bol príkaz č. k. KS KE-V-156-1/2015-2Ntt/18/2015-5 z 1. októbra 2015, z hľadiska jeho zákonnosti.

34. Podľa názoru ústavného súdu žiadne z ustanovení procesnoprávneho predpisu, ktorým sa trestné konanie riadilo (Trestný poriadok), takýto postup neumožňovalo. Tým v danom prípade podstatne stráca na význame ne/prítomnosť takéhoto príkazu v spise pri rozhodovaní o osobnej slobode, pokiaľ nevznikla žiadna pochybnosť o samotnej jeho existencii.

35. Inými slovami, pokiaľ by sa teda sťažovateľ aj chcel domáhať preskúmania príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky v rámci konania, v ktorom sa rozhodovalo o jeho väzbe, je prinajmenšom otázne, ako by vôbec mohol (v zmysle ustanovení Trestného poriadku) a v akom rozsahu okresný súd a napokon aj krajský súd rozhodujúci o väzbe sťažovateľa preskúmať takýto príkaz z hľadiska zákonnosti jeho vydania s prípadným následným konštatovaním jeho neakceptovateľnosti pre účely trestného stíhania, keďže tieto súdy bez akýchkoľvek pochyb nie sú v postavení inštančne vyšších, resp. kasačných súdov vo vzťahu ku krajskému súdu, ktorý príkaz vydal. Z hľadiska postavenia v uvedenej trestnej veci konajúcich súdov vzhľadom nedostatok procesnoprávneho priestoru na preskúmanie príkazu v takomto type konania je potrebné prikloniť sa k názoru o správnosti potreby rešpektovania vydaného príkazu súdmi rozhodujúcimi o osobnej slobode sťažovateľa ako rozhodnutia, ktoré nebolo nijakým relevantným spôsobom napadnuté na to určeným právnym prostriedkom. Uvedené, samozrejme, platí za predpokladu, že o samotnej existencii príkazu krajského súdu (vydaného krajským súdom pod č. k. KS KE-V-156-1/2015-2Ntt/18/2015-5 z 1. októbra 2015) nebola žiadna pochybnosť. Sám sťažovateľ ju však v sťažnosti pred ústavným súdom nespochybnil.

36. Z okolností daného konkrétneho prípadu teda vyplýva, že skutočnosť absencie nepochybne existujúceho príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky v spise predloženom o väzbe rozhodujúcim všeobecným súdom nemohla mať

z materiálneho hľadiska žiaden reálny dopad na akceptovateľnosť rozhodnutia o osobnej slobode sťažovateľa z hľadiska ochrany jeho základných práv. Ústavný súd len pre úplnosť poznamenáva, že týmto konštatovaním neschvaľuje (neodobruje) ani nezľahčuje nedostatok spočívajúci v neprítomnosti takého významného dokumentu, ako je príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vo vyšetrovacom spise, iba rezultuje, že v prípade sťažovateľa v rámci konania o jeho osobnej slobode táto skutočnosť neznamenal zásah do jeho základného práva.

37. Pokiaľ ide o záznam telekomunikačnej prevádzky, sťažovateľ k nemu uvádza, že *„nie je zrejmé a objektívnou metódou zistené, komu patria hlasy na tomto zázname odpočúvania“*. Ústavný súd k tomu poznamenáva, že vo vzťahu k ne/odôvodnenosti uznesenia o vznesení obvinenia už vo svojej judikatúre uviedol, že Trestný poriadok (ako zákon, na ktorý poukazuje ústava vo svojom čl. 17 ods. 2) nevyžaduje, aby existencia dôvodného podozrenia zo spáchania trestného činu bola podložená aj zodpovedajúcimi dôkazmi proti obvinenému. Pri rozhodovaní o väzbe postačuje dostatočne preukázať podozrenie, že obvinený spáchal skutok, ktorým naplnil znaky skutkovej podstaty príslušného trestného činu. V tejto súvislosti je, naopak, potrebné zdôrazniť, že až po vznesení obvinenia sa v rozhodujúcej miere otvára priestor na dokazovanie v prípravnom konaní, v dôsledku čoho sa dôvodnosť vzneseného obvinenia postupne „odkrýva“ (t. j. buď potvrdzuje, alebo vyvracia) práve dokazovaním. Samotné dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku rátajú s existenciou takéhoto dokazovania počas prípravného konania (m. m. IV. ÚS 383/04, IV. ÚS 217/2013, III. ÚS 626/2014). Uvedená námietka sťažovateľa v tomto štádiu konania pre potreby rozhodnutia o väzbe preto nie je namieste, keďže v danej chvíli postačovalo dôvodné podozrenie, že stíhaného skutku sa sťažovateľ dopustil.

38. Ak by teda okresný súd, ale aj krajský súd rozhodnutia o osobnej slobode sťažovateľa založili na dôkaze, ktorý síce s absolútnou istotou nepotvrdzuje spáchanie stíhaného skutku sťažovateľom, ale napriek tomu tento dôkaz vyvoláva dôvodné podozrenie, že to tak bolo, t. j. že sa skutku dopustil, nemožno ich rozhodnutiam o väzbe nič vytknúť.

39. Navyše, je potrebné uviesť, a tým vyvrátiť aj sťažovateľovo tvrdenie o tom, že záznam z telekomunikačnej prevádzky bol jediným usvedčujúcim dôkazom, že zo samotného uznesenia o vznesení obvinenia vyplýva, že pri domových prehliadkach 8. decembra 2015 boli u sťažovateľa zaistené mobilné telefóny, analýzou ktorých bolo zistené, že v nich bola použitá SIM, ktorá bola využitá aj na mieste trestného činu, preto vyšetrovateľ konštatoval „jednoznačné prepojenie páchatela“ so stíhaným skutkom.

40. Iné skutočnosti vo vzťahu k dôvodom väzby sťažovateľ nespochybňuje, teda neatakuje odôvodnenie rozhodnutí o jeho osobnej slobode, čo sa týka zdôvodnenia väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, resp. nevyhovenia požadovanej náhrady za väzbu.

41. Napokon ústavný súd neakceptoval ani tvrdenie sťažovateľa, že s argumentáciou nedodržania zásady prednostného a urýchleného vybavovania väzobných vecí sa súd druhého stupňa „*absolútne nevyrovnal, ba dokonca ani nezaoberal*“, pretože krajský súd v odôvodnení uznesenia č. k. 7 Tpo 9/2016-177 z 25. februára 2016 vo vzťahu k uvedenej námietke uviedol, že „*Pokiaľ obvinený namieta prietahy v prebiehajúcim trestnom stíhaní, druhostupňový súd nezistil ich existenciu v takom rozsahu a závažnosti, ktoré by odôvodňovali nezákonnosť vykonávanej väzby.*“. Konštatácia druhostupňového súdu je podľa názoru ústavného súdu ústavne akceptovateľná, keďže z nej vyplýva, že sa touto otázkou krajský súd zaoberal a svoje zistenia jednoznačne vyhodnotil. V tomto smere napadnuté rozhodnutie nemožno považovať za arbitrárne alebo neodôvodnené.

42. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa v tejto časti (namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť, pokiaľ ide o zákonnosť väzby zaručeného v čl. 5 ods. 4 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 7 Tpo 9/2016-177 z 25. februára 2016) je zjavne neopodstatnenou, preto ju z tohto dôvodu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

K namietanému porušeniu základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného v čl. 5 ods. 4 dohovoru v súvislosti s právom na urýchlené rozhodnutie o osobnej slobode napadnutými uzneseniami okresného súdu sp. zn. 7 Tp 21/2015 zo 16. februára 2015 a krajského súdu č. k. 7 Tpo 9/2016-177 z 25. februára 2016

43. Ústavný súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ (zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom) namietal porušenie práva na urýchlené rozhodnutie o väzbe označenými rozhodnutiami konajúcich súdov.

44. Formulácia sťažovateľom navrhovaného rozhodnutia (pozri petit sťažnosti), ktorým je ústavný súd viazaný, bráni ústavnému súdu sťažovateľovi vyhovieť. Všeobecné súdy sa porušenia práva na urýchlené rozhodnutie o väzbe sťažovateľa mohli dopustiť iba postupom, nie rozhodnutiami. Postup okresného súdu ani krajského súdu však sťažovateľ v petite sťažnosti nenamietal. Uvedené robí sťažnosť sťažovateľa zjavne neopodstatnenou.

45. Napriek uvedenému ústavný súd v snahe vyhnúť sa prílišnému formalizmu preskúmal postup okresného súdu, ako aj krajského súdu z hľadiska ochrany základného práva sťažovateľa na osobnú slobodu, resp. práva na slobodu a bezpečnosť.

46. V čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru týkajúcich sa práva na osobnú slobodu je obsiahnuté aj právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie z väzby, ak je táto nezákonná (pozri obdobne nález sp. zn. III. ÚS 7/00).

47. Ústavne akceptovateľné v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy je držanie osoby vo väzbe z dôvodov a na čas ustanovený zákonom, ako aj také zaobchádzanie s ňou, ktoré zodpovedá zákonu, to znamená Trestnému poriadku. Požiadavku neodkladnosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby ustanovuje výslovne § 79 ods. 3 Trestného poriadku, v ktorom sa uvádza, že o takej žiadosti sa musí rozhodnúť bez meškania.

48. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva väzba má mať striktné obmedzené trvanie, a preto má byť zaručená možnosť jej kontroly v krátkych intervaloch. V texte čl. 5 ods. 4 dohovoru použitý anglický výraz „*speedily*“ a francúzsky výraz „*bref délai*“ (v slovenskom preklade „urýchlene“) jasne indikuje, čo musí byť v danom prípade hlavným predmetom záujmu. Aké časové obdobia budú akceptovateľné a aké nie, bude zrejme závisieť od konkrétnych okolností (Bezichieri z roku 1989, A-164, bod 21, Neumeister z roku 1968, A-8, bod 24, a Sanchez – Reisse z roku 1986, A-107, bod 55).

49. Článok 5 ods. 4 dohovoru tým, že osobám pozbaveným slobody zaručuje právo iniciovať konanie, v ktorom môžu spochybníť zákonnosť pozbavenia slobody, dáva týmto osobám právo aj na to, aby po začatí takéhoto konania bolo súdom urýchlene rozhodnuté o zákonnosti pozbavenia slobody a nariadené jeho ukončenie, ak sa ukáže ako nezákonné (Rehbock c. Slovinsko, rozhodnutie z 28. 11. 2000, Vodeničarov c. Slovenská republika, rozsudok z 21. 12. 2000, bod 33 – bod 36, m. m. I. ÚS 18/03).

50. Ústavný súd v prípadoch, v ktorých sa zaoberal požiadavkou neodkladnosti a urýchlenia rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, judikoval, že aj keď sa jednotlivé lehoty z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenia posudzujú podľa všetkých okolností prípadu, spravidla lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú týmto požiadavkám (napr. III. ÚS 7/00, I. ÚS 18/03). V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že požiadavke, aby súd bezodkladne rozhodol o zákonnosti väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru, nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne (napr. III. ÚS 126/05, III. ÚS 216/07, III. ÚS 147/2011).

51. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu bola okresnému súdu v relevantnej podobe predložená 5. februára 2016.

52. Zákonný sudca pre prípravné konanie už 4. februára 2016 (na základe okresnou prokuratúrou faxom predloženej žiadosti sťažovateľa) nariadil termín výsluchu na

10. február 2016, ktorý sa však neuskutočnil z dôvodu jeho (zákonného sudcu) práceneschopnosti. Predseda súdu opatrením k rozvrhu práce na rok 2016 (ďalej len „rozvrh práce“) v súlade s čl. 5 ods. 3 určil, že od 10. februára 2016 do 12. februára 2016 ustanovuje pracovnú pohotovosť pre sudcu [REDAKOVANÉ] z dôvodu práceneschopnosti [REDAKOVANÉ]. Sudca [REDAKOVANÉ] 11. februára 2016 oznámil podľa § 32 ods. 1 Trestného poriadku krajskému súdu svoju zaujatosť. Krajský súd uznesením sp. zn. 7 Nto 4/2016 z 12. februára 2016 rozhodol, že sudca [REDAKOVANÉ] je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania. Na základe tohto rozhodnutia v zmysle ustanovenia čl. 5 ods. 3 rozvrhu práce bola vec 12. februára 2016 pridelená službukonajúcemu sudcovi – sudcovi pre prípravné konanie [REDAKOVANÉ], ktorý ihneď ešte v ten deň stanovil termín výsluchu na 16. február 2016.

53. O žiadosti sťažovateľa okresný súd rozhodol 16. februára 2016. V ten istý deň proti prvostupňovému rozhodnutiu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú prostredníctvom obhajcu doplnil 22. februára 2016. Krajskému súdu bol spisový materiál predložený už 17. februára 2016. Druhostupňový súd o opravnom prostriedku sťažovateľa rozhodol 25. februára 2016 a spis vrátil okresnému súdu 17. marca 2016, ktorý druhostupňové rozhodnutie doručoval sťažovateľovi a jeho obhajcovi. Podľa tvrdenia sťažovateľa mu bolo doručené 23. marca 2016.

54. Z uvedeného chronologického prehľadu vyplýva, že vec bola v dispozícii okresného súdu od 5. februára 2016, ktorý napriek komplikáciám spočívajúcim v práceneschopnosti zákonného sudcu a potreby rozhodnutia o oznámenej zaujatosti ďalšieho sudcu rozhodol po 11 dňoch. Od vrátenia spisu okresnému súdu krajským súdom 17. marca 2016 po doručenie druhostupňového rozhodnutia sťažovateľovi 23. marca 2016 uplynulo ďalších šesť dní. Celková doba, po ktorú mohol okresný súd ovplyvniť rýchlosť konania o osobnej slobode, tak predstavuje osemnásť dní.

55. Krajský súd po tom, ako mu bola sťažnosť sťažovateľa 17. februára 2016 predložená, rozhodol o nej 25. februára 2016, t. j. po ôsmich dňoch a po ďalších 21 dňoch

bol spisový materiál vrátený okresnému súdu. Krajský súd teda vecou disponoval celkovo 29 dní.

56. Ako z uvedeného vyplýva, rozhodovanie o osobnej slobode ani na jednom stupni nepresiahlo dobu trvania jedného mesiaca.

57. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd mohol iba konštatovať, že postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Tp 21/2015, ako aj krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Tpo 9/2016 bol v súlade s požiadavkami kladenými čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru na rozhodnutie o osobnej slobode sťažovateľa, čo sa týka neodkladnosti a urýchlenosti rozhodovania a rozhodnutia o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu. Ústavný súd preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

58. Pokiaľ sťažovateľ v sťažnosti podanej ústavnému súdu napádal dĺžku predkladania žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu okresnou prokuratúrou okresnému súdu, ústavný súd sa touto zaoberať nemohol, keďže mu v tom bránila jeho viazanosť návrhom na rozhodnutie (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde) v spojení so skutočnosťou, že sťažovateľ nežiadal vysloviť porušenie jeho základných práv postupom okresnej prokuratúry (pozri petit sťažnosti).

59. Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

60. Pretože sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v petite sťažnosti, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyhovením sťažnosti vo vzťahu k vysloveniu porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. apríla 2017